

A servi partidul, a servi poporul

Aceasta este chemarea cu care tovarășul Nicolae Ceaușescu și-a încheiat cuvîntarea, de amplă și profundă analiză a hotărîrilor istorice luate în recenta plenară comună a Comitetului Central al partidului și a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României. Aceasta este, în fond, substanța ultimă a acestor hotărîri — proiectul Programului Partidului Comunist Român, de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, proiectele de directive privind dezvoltarea economico-socială în anii 1976—1980 și prognozele de dezvoltare în perspectivă a țării pînă în 1990.

Aceasta este și postulatul fundamental pentru întreaga noastră viață și creație artistică : a pune arta în slujba poporului și a partidului, în promovarea idealurilor socialiste și comuniste, a contribui prin ansamblul mijloacelor noastre de exprimare artistică la formarea și dezvoltarea omului nou, înaintat, pe care-l evocă secretarul general al partidului în aceeași cuvîntare, omul cu o conștiință revoluționară „în stare să înțeleagă schimbările ce se produc în societate și să acționeze în mod conștient pentru transformarea lumii în concordanță cu năzuințele de dreptate socială și națională, de bunăstare și fericire, de manifestare plenară a personalității umane“.

Atributele acestui om nou definesc în esență idealul și arată și drumul artei în România socialistă. Concepția „arta în slujba poporului“ reflectă, desigur, o permanentă spirituală a noastră, a tuturor artelor noastre. Niciodată însă nu s-a arătat mai evidentă, mai vrednică de subliniat, actualitatea ei puternic stimulatoră, decît în acest an jubiliar — sumă de glorioase fapte și împliniri, și, deopotrivă, sumă de înălțătoare perspective și îndatoriri legate de procesul plămădirii în țara noastră a unei societăți noi, a unui nou tip uman și — consecință pe tărîmul artei — a unei noi psihologii a spectatorului de teatru.

Spectatorul din zilele noastre vine la teatru mai frecvent, în număr incomparabil mai mare decît cu trei decenii în urmă. Integrarea teatrului în viața socială a poporului este un fapt izbitor, din esența căruia decurge o exigență mereu sporită a publicului față de spectacol. Trăim, așa cum se poate constata din fiecare fenomen social, o civilizație spirituală superioară. Datoria noastră, a oamenilor de teatru, simplă și directă, este să valorificăm această civilizație, să-i găsim cele mai bune, mai frumoase, mai elocvente forme de prezentare artistică, în literatura dramatică și în interpretarea scenică. Să ne străduim a fi, cu alte cuvinte, oglindă și resort mobilizator al acțiunilor și faptelor de viață și de con-

știință ce se manifestă pe calea noii etape strategice de bătălii constructive și de transformări revoluționare, pe care, cu verificată clarviziune și încercată înțelepciune, ne-o deschide partidul.

Exigența mereu sporită o constatăm în totalitatea activității și a istoricelor realizări de pînă acum ale poporului. Ea ne dă certitudinea că, fără răgaz, efortul lui ascendent continuă. Certitudinea se întemeiază pe înfăptuirile multiple și diverse, acoperind țara întreagă și toate domeniile de viață și de producție, domenii atât de multe, încît este greu — din zi în zi mai greu — să le cuprinzi dintr-odată cu privirea. Perspectivele ce ne vin în întîmpinare și orizonturile de împlinire ce se lărgesc vieții noastre sociale și spirituale vorbesc despre apropierea treptată între clase, în condițiile stingerii deosebiriilor esențiale dintre sat și oraș, dintre muncitori și intelectuali, despre nașterea unui popor omogen al societății comuniste, despre nașterea unui popor muncitor unic. Imaginea aceasta, tulburătoare prin măreție, a viitorului, presupune însă probleme, procese și aspecte neprevăzute, în care, cu deosebire, este chemat să intervină, pentru a-și da utilul lui ajutor, creatorul de artă, atent și inspirat, sirguitor și apt să desprindă, din tumultul vieții, momentele de esență și să le înfățișeze publicului prin mirajul spectacolului, ca veritabile unelte de cunoaștere, de orientare, de însuflețire.

Creatorii de artă sînt, deopotrivă, autorul dramatic, artistul interpret, regizorul, scenograful, tehnicianul spectacolului, cronicarul dramatic — racord final între spectacol și public. Fiecare în parte și toți împreună participă la construirea edificiului social-spiritual care este teatrul nostru, teatru de fierbinte vibrație contemporană, cetățenește și revoluționar angajat.

Treizeci de ani de fapte și de creații în artă și pentru artă au durat o construcție spirituală și a frumosului cu ale cărei dimensiuni ne mîndrim pe bună dreptate, dar ale cărei perspective, pe cît de luminoase pe atît de copleșitoare, abia urmează a-și împlini conturul. Căci ea nu mărturisește pur și simplu evidența („se construiește“, „se recoltează“, „se extrag minereuri“, „se furnizează energie...“), ci caută să recunoască și să anime, în toate eforturile și victoriile oamenilor asupra materiei și asupra propriei lor conștiințe, esența durabilă și fertilă a elanurilor lor în plină înaripare, ideea nobil umanistă ce-i dinamizează și le conferă vigoare, adevărul pe care-l slujesc și care — ca atare — își revendică frumosul ca expresie specifică.

În grandioasa construcție socială de azi și de aici, la care întreg poporul este părtaș cu aceleași datorii, drepturi și bucurii, sinteza și încîntarea artistică a spectacolului se simt chemate a fi prezente în primele rînduri. Teatrul, a cărui naștere se confundă cu însăși apariția civilizației, a fost mereu și pretutindeni o pîrgie puternică pentru modelarea conținutului moral și filozofic al vieții sociale. Acest adevăr se impune cu atît mai puternic și mai neechivoc astăzi, în lumea noastră socialistă și în eforturile ei necurmat animate de partid și angajate pe drumul revoluționar al partidului, lume în care problemele relațiilor dintre oameni, ale frămîntărilor și realizărilor lor, se văd dezlegîndu-se, în care aspirațiile și speranțele regăsirii omului cu sine însuși se simt împlinindu-se, pe temeiuri mai sigure și în forme noi, mai roditoare, decît oricînd.

Ne stau aproape în față două mari evenimente — a Treizecea aniversare a eliberării noastre de sub jugul fascismului și al XI-lea Congres al partidului. Ele nu pot fi întîmpinate și salutate de colectivele, de toate colectivele artistice ale țării, decît cu creații în măsură a face simțită măreția acestor evenimente și a le descifra istorica lor semnificație propulsivă; decît cu creații al căror resort intim — emoțional și formativ — este în primă și adîncă esență alimentat de o nemărginită iubire de patrie, de un fierbinte devotament față de partid, de o neprecupețită încredere și recunoștință față de secretarul general al partidului, președintele Nicolae Ceaușescu, omul a cărui nestăvilită muncă și al cărui geniu creator au deschis poporului strălucitoarele căi ale prezentului și viitorului.